

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Deres ref
2021/1622-1/FD II 5/ANWA

Vår ref
21/2139-4

Dato
8. desember 2021

Høring - Forslag om gjennomføring av tilleggssavtale om forsvarssamarbeid mellom Norge og USA i norsk rett - tilbakemelding

Vi viser til brev av 8. september 2021 fra Forsvarsdepartementet, vedlagt høring av forslag til de lovendringer som er nødvendige for å gjennomføre tilleggssavtale om forsvarssamarbeid mellom Norge og USA ("Supplementary Defense Cooperation Agreement" (SDCA)) av 16. april 2021 i norsk rett.

Samferdselsdepartementet viser også til deltakelse i møte 10. november 2021 med Forsvarsdepartementet om høringsnotatet og videre forskriftsarbeid som må være på plass før SDCA-avtalen kan tre i kraft ved notifisering.

Vi har forelagt høringen for Statens vegvesen, som ikke sto på listen over høringsinstanser. Vedlagt følger etatens høringssvar, som Samferdselsdepartementet stiller seg bak.

Videre har vi enkelte kommentarer rundt luftfartsområdet og Avinor AS, knyttet til artikkel III og XI i avtalen:

Vedr. Artikkel III pkt. 1:

Punktet referer til bruk av «omforente områder» som, jf. Avtalens vedlegg A, for Avinors del berører flyoperative flater på Stavanger lufthavn Sola og Harstad/Narvik lufthavn Evenes. Avtalen gir amerikanske styrker «*rett til uhindret tilgang til og bruk av omforente områder [...]»*. Samferdselsdepartementet forutsetter, av sikkerhetsmessige og operative hensyn, at de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter for tilgang og ferdsel på flyoperative flater gjelder, med henvisning til Avtalens artikkel III, pkt. 4, samt at Avinor sin råderett over egen grunn vernes.

Vedr. Artikkel III pkt. 2:

Punktet angir at tilgang til omforente områder skal koordineres med norske myndigheter. I den forbindelse angis det at Partene vil be de «*administrative representantene*» om å fastsette samarbeidsprosedyrer. Samferdselsdepartementet ber om at Avinor blir involvert i utarbeidelsen av disse for å sikre omforente operative løsninger som støtter opp om formålet og bidrar til sikker, stabil og effektiv drift.

Vedr. Artikkel III pkt. 3:

Samferdselsdepartementet ber om at Norges administrative representant involverer Avinor tidligst mulig, dersom amerikanske styrker anmoder om «*midlertidig tilgang og bruk av offentlig eiendom og offentlige fasiliteter [...] som ikke er en del av omforent område*». Dette er viktig for Avinor med tanke på ivaretagelse av konsesjon og sertifikater.

Vedr. Artikkel XI – Forflytning av luftfartøyer [...], pkt. 4:

Forskrift 20. desember 2019 om avgifter for bruk av lufthavner drevet av Avinor AS regulerer plikten til å betale vederlag for bruk av Avinors lufthavner. Forskriften regulerer fastsettingen av vederlaget (avgiften) for tjenester som ytes av Avinor AS (Avinor) på selskapets avgiftspliktige lufthavner. Det følger av forskriftens § 3 nr. 6 at militære flygninger som utføres med utenlandsk fartøy er unntatt avgiftsplikt. Dette innebærer at Avinor ikke vil få kompensert eventuelle økte kostnader ved økt utenlandsk militær aktivitet ved Avinors lufthavner gjennom avgifter. Avtalen hjemler heller ikke rett for Staten Norge til å kreve vederlag for disse ytelsene. Konsekvensen av økte kostnader til lufthavndrift vil være at kostnadene videreføres til passasjerer og flyselskaper gjennom avgiftssystemet og kommersielle inntekter, i fravær av andre kostnadsallokeringsmekanismer.

Avinor ønsker å synliggjøre kostnader og/eller inntektsbortfall som genereres gjennom Avtalen i en økonomisk oppstilling i forbindelse med Avinors arbeid med samfunnsoppdraget.

For øvrig har vi ikke merknader til høringen.

Med hilsen

Espen Aamodt (e.f.)
avdelingsdirektør

Tone Figenschou Sandvik
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg